

Kärnkraftens roll i energipolitiken

Vad gäller frågan?

Energianvändningen svarar för en stor del av de klimatpåverkande utsläppen i Sverige och världen. Samtidigt är investeringar i storskalig energiproduktion oerhört kostsamma. En långsiktigt och teknikneutral energipolitik är därför avgörande för möjligheterna att övervinna klimatkrisen. En sådan energipolitik kan gynna företagets konkurrenskraft och skapa nya gröna arbetstillfällen. Samtidigt måste energipolitiken säkerställa en god tillgång på energi för att möjliggöra företagande och därmed sysselsättning. Om rätt energipolitiska initiativ inte tas försämras företagets konkurrenskraft, vilket starkt försvårar deras möjlighet att sätta av pengar för investeringar i miljöförbättrande teknik och då uteblir lagstiftarnas syfte.

Under 2008 stod kärnkraften för ca 42 procent av Sveriges elproduktion. Även om stora satsningar görs på de förnybara energislagen, vilket är bra, så ska vi komma ihåg att det är från en låg nivå. Det är därför svårt att se hur en konkurrenskraftig och säker elförsörjning kan möjliggöras utan kärnkraften under en avsevärd tid framöver. På grund av hög ålder kommer existerande kärnkraftsreaktorerna att behöva avvecklas inom några decennier. Ett generationsskifte i kärnkraften behöver därför göras möjligt.

Vad anser Företagarna?

I den panelundersökning Företagarna lät genomföra i december 2008 framkom att en klar majoritet av medlemmarna (56 procent) är för nybyggnation av kärnkraftsreaktorer. De flesta är av uppfattningen att kärnkraften bidrar till både lägre och stabilare energipriser, samt minskar den globala uppvärmningen.

För att möjliggöra en kostnadseffektiv produktion av elenergi bör utbyggnaden och nyttjandet av alla energislag ske på långsiktigt marknadsmässiga villkor. Att förbjuda utveckling och utbyggnad av något energislag, vare sig det är solenergi, vindkraft eller kärnkraft, anser Företagarna vara fel väg att gå. Därför välkomnar Företagarna att avvecklingslagen och förbudet mot nybyggnation av reaktorer tas bort. Det är positivt att utbyggnad ska ske under marknadsmässiga förhållanden, dvs. de ägare till dagens kärnkraft som så vill har möjlighet att modernisera sina anläggningar, för att på så sätt förlänga reaktorernas livslängd och öka effektiviteten. Antalet reaktorer begränsas dock till tio, ett tak Företagarna anser kan höjas eller lyftas bort helt.

Kontakt

Rebecca Källström

rebecca.kallstrom@foretagarna.se

Miljösanering av bensinmackar och pumplagen

Vad gäller frågan?

Sen år 2006 har nästan en femtedel av Sveriges bensinmackar försvunnit. Och fler är på väg bort. Det är en oroande utveckling för såväl näringslivet som samhällslivet på den svenska landsbygden, då bensinmackarna ofta utgör en viktig servicefunktion genom att tillhandahålla lanthandel m.m. När är servicen utarmas så försämras förutsättningarna för att bo och bedriva verksamhet på landsbygden avsevärt.

Den oundvikliga strukturrationalisering som sker i branschen kan långt ifrån ensamt förklara de stora problemen mackägarna brottas med. Många nedläggningar har snarare tvingats fram genom de orimliga bördor som staten placerat på bensinhandlarna. Det är framförallt miljöbalkens saneringskrav som hotar tillgången på tankställen i landet. För vem vågar ta över en bensinmack när det också innebär att man tar på sig saneringsansvarets både osäkra och höga kostnader? Ett ansvar som kan kosta flera miljoner kronor och tvinga mackägaren i personlig konkurs.

Även den s.k. pumplagen från 2005 har drabbat bensinhandlarna negativt. Pumplagens syfte var att främja användandet av bioenergi. Etanol var det minst kostsamma alternativet för mackägarna vilket, med facit i hand, har inneburit en överetablering av E85. Tillsammans har detta skapat oöverstigliga hinder för många mackägare och därmed drivit på mackdödens utbredning över landet.

Vad anser Företagarna?

En långsiktig lösning, som gör det möjligt att sälja verksamheten till rimliga villkor, krävs för att säkra tillgången på tankställen över landet. Initialt bör det sista steget i pumplagen ses över. Det kräver att alla bensinstationer med en försäljningsvolym över 1 000 kubikmeter fossilbränslen per år måste erbjuda ett bioalternativ. Företagarna anser att man bör låta dispenser från pumplagens sista steg rulla på, allt för att underlätta för de verkligt små mackarna. Om regeringen, trots protester, avser att behålla pumplagen vill Företagarna se att el klassas som ett godkänt förnyelsebart bränsle.

På längre sikt skulle till exempel en fungerande fondlösning, där medel öronmärktes för framtida saneringskostnader, vara en tänkbar lösning. Med rätt förutsättningarna kan småföretagarna över hela landet växa och bli fler. Om hela Sverige ska leva och om företag och arbetstillfällen ska bestå och skapas så måste politikerna ta sitt ansvar och trygga tillgången på lokal service. Företagarna kräver därför att en översyn görs, både av pumplagen och av ansvaret vid miljösanering efter nedlagda bensinstationer.

Kontakt

Rebecca Källström

rebecca.kallstrom@foretagarna.se

Underlätta och anpassa miljölagstiftningen till småföretagen

Vad gäller frågan?

En majoritet av småföretagen driver redan idag ett aktivt miljöarbete. Miljöarbetet styrs oftare av egna initiativ och marknadskrav än lagstiftning och myndighetskrav, och många upplever påtagliga affärsmässiga fördelar av att miljöanpassa verksamheten. Det betyder emellertid inte att lagstiftningen är oviktig. Många småföretag anser att miljölagstiftningen är tung och krånglig. Regelverket är dessutom alltför ofta konstruerat med stora företag som mall, trots att över 99 procent av alla svenska företag har färre än 50 anställda. Företagens administrativa kostnader (kostnader för att samla in, lagra och överföra information) för regler på miljöområdet uppgick år 2008 till över 3,5 miljarder.¹ Att då fokusera miljödebatten på behov av ytterligare regleringar anser Företagarna vara fel väg att gå.

Vad anser Företagarna?

För att stimulera miljöarbetet i småföretagen måste närings- och miljöpolitiken, på ett genomtänkt sätt, balansera lagstiftning, tillsyn och marknadsbaserade incitament. Småföretagen visar ett starkt engagemang i miljöfrågan men ofta hindras klimatsmarta innovationer och fortsatta miljöförbättringar av att dagens miljöregler upplevs komplicerade. Ett systematiskt miljöarbete i företagen främjar rationalitet och kostnadseffektivitet. Men för att skapa säkerhet gällande investeringar och satsningar inom miljö- och energiområdet måste en långsiktig miljöpolitik bedrivas.

Det ska vara lätt att göra rätt. Därför vill Företagarna ha mindre byråkrati och enklare regler. Det måste bli lättare för småföretagen att snabbt bilda sig en uppfattning om såväl kostnader som intäkter av att använda olika verktyg i miljöarbetet. Genom att anpassa miljölagstiftningen till småföretagens behov ges de möjlighet att konkurrera på lika villkor.

Orimligt långa handläggningstider och stora skillnader mellan hur olika länsstyrelser och kommuner implementerar lagstiftningen är två återkommande problem företagen upplever när det gäller miljötillsyn. Dessa faktorer försenar och fördyrar verksamhetens processer samt skapar ojämlika förutsättningarna att starta och driva företag i olika delar av landet. Företagarna efterfrågar därför snabbare och effektivare handläggning, vilket åstadkoms genom bättre samordning mellan tillsynsmyndigheterna och minskat tolkningsutrymme genom tydligare lagstiftning.

Kontakt

Rebecca Källström

rebecca.kallstrom@foretagarna.se

¹ Tillväxtverket, 2008. Näringslivets administrativa kostnader på miljöområdet. Rapport 0010.